

КИЊИ УОННА СОКУОН

ХАҢЫАТ АНАЛЛААХ ТАҢААРЫЫТА

БАЛАҒЫАННА УРАТЫ УУСТУК

Сыл сэтгэ ийын түмүүгүнэн улуус үрдүнэн 62 бу-
руй онобулунна. Олортон 56-гар быһаарымылар ылы-
лыннылар. Бурубу арыһын 94,9 быры-
һаанга тэҥнэстэ. Ити аастыт сыл туһааннаах нэмни
нытта тэҥнээтэххэ, 1 бырыһаанынан намыһах—1995
сыл 7 ийыгар 50 буруй таһаарылыбыттан 48-на
арыллан бырыһыан 95,9 тэҥнэллэбитэ.

[illegible]

Госавтоинспекция да үлэһиттэрэ өт мыйгар эмнэ үгүс түбүгү көрүстүлэр. Ый устата 13 шофер суолунап айаннааһын быраабылатын куруубайдык кэлэбнэр административнай эппиэтинэскэ тардылыһылар. Чурапчы салинньатын олохтоохтору Брызгалов Игнат Игнатович, Толстоухов Владимир Дмитриевич уонна Никулин Борис Александрович транспорты ыытар быраабытарын 12 ыйга болдохтоон быстардылар. Атыттар: Стручков Ефрем Прикопьевич, Седалищев Роман Михайлович, Захаров Мирон Еремеевич, Константинов Федор Федорович, Трофимов Виктор Дмитриевич, Сивцев Михаил Иннокентьевич (Чурапчы сэл.), Седалищев Федор Георгиевич (Одзулуун), Аммосов Виктор Гаврильевич (Диринг), Пермяков Иннокентий Иннокентьевич (Телой Диринг), Поев Дмитрий Дмитриевич (Болугур) ыстарааһыннылар.

От мийн 14 күнүтэн 15 күн булар түүнтэй Дябыста бөхөлгэни олохтоо гижданка П билдиге госвомордаах «иномарна» автомашина түгнэри көтөн ыраахан орутгээх эг-хаан эсийинтин таһаардо. Уорбалавааччы Т буолара чуолһайданан, дымаһа көбүтүллэн сийэстэһилэнэ сылдьар.

Итирик турунтах сэмдээн буюуруу онгоору ээбин турар. Ааспыт сэмдлаахха «аһым ууну» амсайан баран 25 киһи буруй онгоорбут буоллаҕына, быйыл 36 киһи Буруйу общественнай мөстөгө онгоору улаатыта дьахсуннарар. Ааспыт сэмд баччатыгар 4 буруй бэлэтэммит буоллаҕына, быйыл 13. Нэһилиэктергэ дьону кытта нигар-ойдотөр үлэ кытыллыбата бэриэниэниэн буолбута киһи да саарбакалаһпат.

Нэгдүгээр сарынхныг хоёр бууллахаа, бөдөлгөөнийг сарайнхныг нурдуу, Чурагны сэлэнхнийгээр цохихыг. Сүлт сэтгэлийгтар манна 39 бүрүй оюогуудуула. Ити нэм устата Одыулуунга 8, Сүлэнгээ 4, Ариуьтсахха 3, Мундараайыга 2, Вундалга, Хажылахха, Хонтороо, Хадаарга, Мугудайга, Чанарга, Толбоно, Мэддэхсэгэ бичрэн бүрүй тааарындынла.

Ис дэвчлэл отделын патрульной-постовой судуу-
слатын үлэинтэрэ ий үсэтэ административнай буруу
оноробут 62 кнхини одоога аралдхалар. Ол бу-
руйдаахтарынаа буоллулар: Седальцев Константин
Петрович — 1966 сыллаагы тордох (мантан салгыи

Саят сэтгэлийн түмүүсн суол, бйраабилзаты лдйн 465 тубалзты рсптрццлална, 465 борото куол толорудулна. Агын удустарга 85 адмннстратывнай матырыялал лалтылална, бийнцн 181 итнннх матырыялалы тутту бут.

Алсын сэлдэхэд 7

с.т. дигл суруйхуухнут), Дябышлы бөх, үлэтэ суох. Молоев Василий Афанасьевич—1956 с.т., Одьулуун Наады сельцо рабочайа, Захаров Андрей Николаевич—1963 с.т., Дябышлы бөх, үлэтэ суох, Аммосов Виктор Гаврильевич—Диринг бөх, олох-дьаһах сулууспатын дизетинэ. Чурапчыаг рогострой: Дарамаев Иван Владимирович—1966 с.т., үлэтэ суох, Дарамаев Александр Владимирович—1964 с.т., «Якутводмелиорация» ПМК-тын тракториһа, Афанасьев Николай Гаврильевич—1955 с.т., «Чурапчыаг рогострой» АО рабочайа, Попов Роман Андреевич—1959 с.т., үлэтэ суох, Беляев Иосиф Иосифович—1954 с.т., маһы таһастыыр анциконернай обществас кэрдэччигэ, Никитин Андрей Николаевич—1961 с.т., үлэтэ суох, Сивцев Александр Николаевич—1962 с.т., булчут, Яковлев Гаврил Кириллович—1966 с.т., үлэтэ суох, Федоров Иннокентий Егорович—үлэтэ суох, Монастырев Иван Ильич—1973 с.т., үлэтиребсоюз рабочайа, Захаров Николай Николаевич—1961 с.т., «Сельстрой» шофера, Яковлев Илья Прокопьевич—1961 с.т., II группалаах инбэлиит, Никитин Петр Васильевич—1952 с.т., үлэтэ суох, Манаров Анатолий Михайлович—1952 с.т., үлэтэ суох, Дорофеев Петр Николаевич—1976 с.т., дьаһалта үлэһитэ, Чичигинаров Евгений Викторович—1976 с.т., үлэтэ суох, Елисеев Дмитрий Петрович—1978 с.т., үлэтэ суох, Осипов Геннадий Николаевич—1972 с.т., «Алма-Даймонд» АО алмааһы кырылааччыта, Никитин Егор Николаевич—1967 с.т., үлэтэ суох, Гурьев Тимофей Маркович—1977 с.т., үлэтэ суох, Данилов Константин Константинович—1985 с.т., үлэтэ суох, Петров Иннокентий Петрович—1958 с.т., санэпидстанция дезинфектора, Соловьев Юрий Васильевич—1957 с.т., киһи балыһыа шкарпига, Степанов Павел Петрович—1956 с.т., олох-дьаһах сулууспатын үлэһитэ, Дьяконов Егор Иннокентьевич—1964 с.т., үлэтэ суох, Окочешников Гаврил Иванович—1962 с.т., «Техкоммунэнерго» предприятиеһын үлэһитэ, Карпов Семен Степанович—1964 с.т., үлэтэ суох, Ноговицын Александр Анатольевич—1971 с.т., «Алма-Даймонд» АО алмааһы кырылааччыта, Филиппов Роман Дмитриевич—1966 с.т., пенсионнай сулууспа агеһа, Монастырев Егор Егорович—1975 с.т., үлэтэ суох, Захаров Иосиф Анисимович—1962 с.т., санэпидстанции оператора, Никонов Семен Егорович—1974 с.т., үлэтэ суох, Романов Всеволод Семенович—1938 с.т., үлэтэ суох, Нестеров Руслан Семенович—1960 с.т., үлэтэ суох, Соловьев Владимир Александрович—1956 с.т., «Чурапчыаг рогострой» АО үлэһитэ, Обухов Василий Григорьевич—1966 с.т., үлэтэ суох, Николаев Григорий Васильевич—1966 с.т., үлэтэ суох, Захаров Сергей Петрович—1973 с.т., үлэтэ суох, Кириллин Василий Афанасьевич—1967 с.т., «Техкоммунэнерго» кочегара, Окочешников Михаил Иванович—1955 с.т., үлэтэ суох, Трофимов Виктор Дмитриевич—1959 с.т., үлэтэ суох, Петров Афанасий Николаевич—1954 с.т., уоттаа быһыһыр атарээт суопһура, Диодоров Александр Дмитриевич—1958 с.т., «Техкоммунэнерго» кочегара, Дьячковская Степан Спиридонович—1956 с.т., дьэ-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производственной холбоһутун үлэһитэ, Захаров Павел Павлович—1959 с.т., үлэтэ суох, Ноговицын Анатолий Михайлович—1962 с.т., Одьулуун, Атаков Сергей Гаврильевич—1964 с.т., Томпогууһа, Герой Охлопков аатынан коллективнай предприятие үлэһитэ, Сивцев Петр Васильевич—1956 с.т., Хапыла, «Бурдук» коллективнай хаһаайыстыба үлэһитэ, Николаев Леонид Николаевич—1973 с.т., үлэтэ суох, Быганов Егор Касьянович—1955 с.т., Соловьев, олох-дьаһах сулууспатын мас кэрдэччигэ, Толстоухов Афанасий Васильевич—1976 с.т., Мусудай, үлэтэ суох, Перилкин Иннокентий Иннокентьевич—1957 с.т., Телой Дирингэ, Нуотара учаастаһын үлэһитэ, Эверстов Дмитрий Дмитриевич—1975 с.т., Диринг, Сивцев Василий Дмитриевич—1965 с.т., Мусудай, «Ныттаһыт» бааһынай хаһаайыстыба үлэһитэ.

В. ДРАГУНОВ.

ИДЬО штабы начальника, милиция капитана.

СУОД СЭРЭБНИ ЭРЭЙЭР

араас суух бичигтанинхтар 4 киши албату, 5 киши эцэйнхтэй. Бичиг 7 айга-
ама 7 бичигтээн тааа-
рылсан 8 киши араас то-
рунзэх эцэйнхдэри болы-
лар. Суолга нэдээн үнсүгэр
итирик водителлэр буруй-
дарынан тахсар. Бичиг
сэттэ айга 53 итирик во-
дитель аванчыы сымдын
тутуллахтар 46-га ыста-
раалтанинхтар, 7 киши тех-
никаны ыгтар бичаантаро
бичигтанинхтар.

Техникабыт түрүгү эмиз ааспыт сылдардааҕар лаппа мэдүөтө. Быһыл техникескэй көрүүнү учуонка түрүгүгү государственнай автотранспорт 61.1 бырыһыаны барбытыттан 38.7 бырыһыаннара эрэ, государственнай халыонор техникаһы оловор-субһуурун үчүмүүххэ. Туһаттан тахсыыт техникалаахтар хас нэһилэ чэппиэрин ахсын техникабыт технасиорун, государственнай нүөмэрин устан илдьэ кэлэн ГАН учуотуттан уһуларгытылар көрдөһүт.

В. СИВЦЕВ
ГAI инспектора,
милиция лейтенанта

ТЭЛБИНГНЭЭЧЧИ ЭЛБЭЭТЭ

Ааспыт 1995 сыллаахха 718 киһи арыгы иһэн баран общественнай миэстэлэртэ сылдьан тутуулу-буттара, кинилэртэн 186-да народнай суут уураабынан 15 сууккада хаайыллыбыттара. Турук быһыл өс-сө мөлүүтө: общественнай миэстэлэртэн 794 киһи арыгылаан баран тэлбигини сылдьан тутулуунулар, 274 киһи 15 сууккада хаайымыа «сынньанньылар».

Арыгылааһыны утары үлэ күүрөн-хааран да тэниллибэтэр сэтте ый устата араас көрүнгүзөх үлэ син ыстылыһына. Ол курдук, «Быт», «Поиск», «Арсенал», «Крепость», «Внимание: дети!», «Подросток», о.д.а. операциялар оҕоһулуннулар. Эдэр дьону, үлэтэ суохтары ыстта үлэ мөлхөтүк ыстыдлар. Ол көстүүтүнэн, чуолан, бу арагалар үгүстүк арыгылыыллара, бэрээдэги кыйалларга да буолар. Нэһиликтэр дьаһалталаара, туһааннаах төрүттэлэр уолсай саба бырааран буолбачка, дьону кытта кинилэр чочу проблемаларын ырытан туран үлэнииллэргэ көдүүһү биэрэ элэ. Арыгылааһын улууска эрэ да буолбачка, бүтүн дойдуга үрдүнэн өйү-санааны, дууһаны кэбиннээр издээнгэ нүбүлүйбүтүн бары итэ-көрө сылдыабыт. Ол эрэри ханнык да куттүөннээх дьаһал ылыммыбыт. Чуолкайа дьаһаллар ылыммаллар эрэри дьаһыылара суох, баар балаһыанньаны ырытан, үчүгэйдик толкуйдаанньылан көрөөккө эрэ быһымаахтык ылылпа охсоллор. Оттон онук туураахтар дьаһаллар дьону өйдөтүөхтээдэр, таңнары гүһөрөллэрэ, төттөрү охсоллоро улахан. Санаан көрүң, 1985 сыллаабыны дарааны... Арыгыттан бэйэ күүһүнэн кыайан аккаастамматахха эмтэтэр ордук. Эмтэнэн киһи буолбуттар, көнөр суолга турбуттар арыыада суохтар. Билигин 68 киһи эмтэниилэр, өссө 29 киһи эмтэтэргэ бааларын билтэрдилэр. Арыгылааһыны туох да үчүгэи аралдьат, ону өйдүөххэ, ойдөөх-тойдөөх олоххо төннүөххэ.

Саа бултуурга алтымрга эрэ анаммыта эрээр, ардыгар нэдээн аргыстанар. Үчүгүйдик хараллан ууруллубатих саанан оё-уугуу дэниэнэр, кынаһарбыт уохха саа үрдүгэр түһүү да баар. Ол иһин сыл ахсын саалтаах дьону бэрибизиркэлээһин ыстыллар. Быылды барыта 2286 саалаах ыалга сырыттыбыт. Киинээрээн 224-төн саалара араас биричиинээн — сорох арыгыллар, сорох саатын докумуона ситэтэ суох, атыска харайар сира ирдэбилгэ эппиэттээбэт. — Ылылыһа.

Түүнтэйгээ эгтэххэ, улуусха, биирдийтэйгээ нэвчилжтэргэ борзодох, нэлээх олох бээр буолуута хаа биирдийнбигиттэн тутулуугаах. Биирдии ийин, ыал доруобай, туруктаах олоххо дуулуһар, ону оноро сатыыр, тулаһыыр дьону, сууту-сохуону ытыктыыр, чыһынһы, үтүө суобастаах үлэ ара диниэхэ, байылыат, санаа хоту сырдык кэскиллээх олоһу түстүүрүн ойдуур, ол туһугар охсуһар, туруулаһар буоллаһына, дийдубутугар, нэмлэригэрбигиттэр кытта нөһөһүмэнкэ хаалларар олоһу туругурдуоххут.

Г. БОБРОВСКАЯ

чурагчы сэлээннээтин участкай милициятын
көмөлөөнөөччүтэ.

А. А. САВВИН 100 СЫЛА ТУОЛУУТУГАР

ЧУРАПЧЫГА ОЛОРБУТ ПОЛИТССЫЛЬНАЙДАР

Саха сирэ 1671 сылтан арабыстан кэпсэ суох хаайым дойдутунан буолбута. Ол түрүө биир миэстэтинэн Боотуруускай улуус этэ. Боотуруускайга 1883 сыллаахха 588 киһи олорбута биллэр динэн М. Черосон суруйбута баар. Ол иһинэр Аммага 216 (Е. Артемьев), Чурапчыга 240-тан тахса (А. Шадрин) политссылнаабыр арчас кэмгэ олорой, үлэлээн аастыктарын ахталлар.

Минг биллилдээх фольклорист-этнограф А. А. Саввин (Өндөрүүсэг) Чураалчыга олохон, үгэлээн ааспыт волтссылынайдар тустарынан хомуйбут матырыйаал-лара архивыттарга хараллан сэталаарыттан килгестык билибиннэрээм. Канидар ортолоругар учени-дар, литератордар, эмчиттар, учууталлар, студениар, рабочайдар, араас идэлээхтэр бааллара үнү Андрей Андреевич суруйарынан, оччотообу үөрөж суох, сайдыран эрэр дмин олуруа согус каттаахтары уман-тоннон да кибисниттэрэ баар эбит. Ол тобо кыалларынан чуолнайдаммыт. -

Политесэлийнхэн улуус очихотоду нэлүүнэ дунгар-сэргэтгэгэр, ычлалтыгэр революционной ай-санна үхүктүүтүгэр, олохторун бары эйгэтнэгэр сабыдыналлабытара чуолкай. Ону Чураалчы ытмык туонатыгэр үөрөх гарбаныыта, кэрэхсэбилдээх интеллигенция үскаэбитэ да кэрэһилинэр.

Андрей Андреевич убайа Афанасий Андреевич Чурапчы бир көстүүлэх тумулун олохтоодо. Калын ол дынгиттар тосбанк үлэтин сылдыбыта. Афанасий Саввин сытыы-хотуу кийн буолан, ким хайа иһиннэ политексылнайдары ынтары бидьсибит, бодоруспут, наадатын нууччалыы кэпсэтэр буолбут. Өндөрүүскэ кини дневникттан сурунан хаалбыт.

Бастаан каракозонттар Шаганов Вячеслав Николаевич, Загнбалов Максимиллан Николаевич, Тютчев Николай Сергеевич кэлбиттер.

Ийнэс сүбүүх дьон Костюрин Виктор Федорович, Емельянова, сэргэн тахсаадыттан Костюрина Мария Николаевна, Новицкий Митрофан Иванович, Ефремов Василий Степанович, Осмоловская (1890), Молдавская Александр Всеволодович, Ястремский Сергей Васильевич, Костецкий Болеслав Иванович, Маннов Иван Иванович, Ян Михалевиц 1888 сыллаахха кэлбиттэр.

Үнүс сүхүүвүнэн Фанн Монсей, Фредель Роман Самойлович, Троцанский Василий Филиппович, Алексеев Петр, Пекарский Эдуард Карлович, Доллер Александр Иванович, Бори, Попов, Федоров, Каминцев калбиттар. Төрдүс сүхүүххэ Баранев Дмитрий Иванович, Цыценко Иван Трофимович, Войнаральский Парфирий Иванович калбиттар.

1905-1910 сыллардаахха Мещеряков Николай Леонидович, Черурина Анна Ивановна, Лисневский, Оржеровский, Рудовский, Царьков, Костеляц, Борис Устин, Равенка Монсеевич, Эренбург кэлбитэр.

1909-1910 сэдлэртэ Лебедневский Павел, Еков Алексей Антонович, Желуховский, Баладин, Шклер, Гребенко, Лисинци Александр, Худалеб, Чучуа, Зениладзе, Станкевич, Коллов, Равов (студент), Мопза Аза Агадзе, Инанов, Марков холбогттар.

1911-1912 сылларга Едлин Михаил Яковлевич, Гинабург, Никольский, Казимир Кледевич, Удрес (рабочий, олохчут 3-4 сыл олорубут), Ивашица И. перкарь 2 сыл олорубут, чуралчылар итинтэн ыла иккэн оюгостор буолбуттарыгар сеп, Герер салгыккыт 1 сыл олорубут.

А. А. Саянни ити волитссылхайдартай үөрэмийг
эзлэн 20-дэ кишинь кытары бидсйбит, бодорусут.
Олор истэригар учууталлара Н. Т. Цыценко уонна
Вартенев Д. Н., Едлин М. Я., Окольская В. Е.,
Монза Аза Агадзев, о.д.а. бааллара.

Өндөрүүскэ Саабын уоайын диеһингнтэн уоһна бэйгэ хомуйбут матырыббааларыттан ити үөлэ алтаммыт дьонтон сорохторун туһунан бэлэтээһиниһиттан кылгаган бнэрэбит.

Карнов Д. З. кырдыаас кэпсээниттэн суруйбута

бээр. **Садымбаалан (Загилбалов)** сүүрбэттэн тахса сүүл өлөрдүт. Нийлжилтийнэ бэрт үчүгэй сыһыааада. Байгата содогтодун быһаһаһаан балаһан туттуубута. Овуруот айык арааһын (арбуз, сүүбүкүлэ, гөхөх, оёуреу, ариэлэ, жеркуон), 30-35 күрөөдөдө хортууһпуй өлөрдөрө. Ошон Чураалчыга овуруот айыан бастан киши үөдүһүтэ. Өтөхтөөххө мэлэһисэ тутан үлээлэлитэ. Күнгө 30-35 буут бурдугу түһэрэрэ. Сахалыы ханчыктын эмэ билэр буолбута. Чураалчы биэчэрдэригэр олохтөөхтөр ооннууулаах, көрдөөх-нардаах судаарыскайдартан үчүгэй өттүлэриггэн ыһыраллара. Онук биэчэрдэри олохтөөх торсуомсуку Дьуудьаас, аҕабыттар, учууталлар, дуохтуур, судаарыскай Бертенов Д. Н., Саввин Охоннохой ытталлар абыт.

Соловьев нэбилэгийн 73 саастаах кибитэ Вас. Ниг. Кривошапкин суруйбута баар. Мин агабыттан Садыбаалан 80 солкуобайга багадаы (мунха) атнылсыгыта. Икки күлүн юмрин агабын кытта кыттынан Амма кулларынгар мунхалымы сылдымбыта. Агабар мунха олүүтүн алгарын биззаро. Сахалымы учугэйдик билэро. Сарин. революциян буларын, дараа таады үнүдларын түдүүн канешина.

В. А. Саванн (артгет) ислэсэнһинэн Загигбалов ед-
культура дьэстии аниыгар талах нүрүө тутан сибини-
нөө, бараан иллитэ үһү.

Костюров В. Ф. одуруотунан уюна бурдуу ыһыа-
тынан дьарыктанар эрэри, бэйэтэ хонууга тахсан
үлээбэт абыт. Ыаллара сахалары үлээтэрэ, Кини
хайматтары, сурнааһаллары суртаан ыллара.

Ити кэмгэ бирдэ Чурапчыга кэлэ сылдыбыт итэвэл ойун-санаатын тарватааччы архиепископ Яков тагара дьээтхэр мустубут дьонго: «Болорум эрэ буолларыт бу судаарыскай дин бүрүстүүпүннүү-тэргэ сымталан, киһилэр хара суолтаах дьон, күн ыраахтаагыны устан баран, ыраахтаагыга суох оло-руохтарын баараллар. Киһилэри үтүктүмэ, киһи-лэр суолларынан сылдыман, ыраахтаагыны, тагари-ны ытыктаан дин барбыт. Саха үксэ, ордук бай орто, ол сыдык тагара киһитэ нарыдыгы эппитэ буолуо диир судаарыскайдары сөбүдөөбөттөр эбит.

Костюрин тара хаанаар, сытытан үөн буолтун кэннэ сыныт, ол иһин иккит үөн буолар, огурууга-та өлөрдө, огурууга иһынан абаан дигрин сахалар оччолорго истэрингэр сөбүдээбэтэхтэр.

Костюрин ынах, ат нигимбилээбэ, Кэргэнэ Костюрина (Емельянова) сахаларга аминан кизиник кэмэлэспүтэ. Эми-тому байытат үбүнэн булара. Босхо амтиһирин үрдүкүн, амтаталчын абыйах буолара. Оччолорго балыкка, амбулатория дииэ суога.

Новицкий М. И. тым хаһаайыстыбатын бөлнүүрүүнү дьярһаантара. Ынахтаара, аттаада, кууруссталаада. Ыраа оууруттаах этэ. Наймылаһыт сахаларын кытары биһирэ улаһтара. Сөбөтүдүк ойдом оло-ро-ро. Сахалыы билбэт этэ. Атыам дэриэбинэтэ-тэр 2-3 сыл оло-ро-ро. Оттук маһын сахалартаа атымла-нара. Бүрдүк мһан үүнээрэ. Ардыгар түөртүү буу-сиритэр мһара. Бүрдүгүн көгөрдөрүтэр, сүбүдэри-гар сүэтэрэ. Новицкий албаһа ааһара. Политесал-найдар кинһэхэ түмэһалара.

Костецкий Б. И. сахалыы үчүгүйдик бэлэрэ. Билсэр, үгүстүк бодуруспут дьонун боёхо эгиттирэ. Кини дьукаахтаһан биһигэ олорбут татаарынан (ийтэ сах, аата татаар) ойох ылбыта. Кинилэр Иван Иванович Сивцев дьон уолдаммыттары. Ол кэлини полиция надзорчелэ буола сылдьыбыт ийи буолуон соң.

Ял Михалевич Чурагчыга бэлтгэж сэл одорбута. Эргэжнэж дэрхэстэмнэ. Чэйн уонна тэя хабан-ныстыбачыгар наадалаах тааардары — хотууру, сир-пэни, чогуу бурууһун, нэпни о.д.а. атыылынара. Кэ-лин чэйнэ хавчыһына бэдэрэчиг буолбута. Охотскайтан Дьокуускайга кыһынны суолууан Фе-фелев атыыһыкка тээрдэра. Хааччылааччылар кини-ни олус кийиргэтэллэри уонна ухаастааһынара. Сыл-нанан кинилэри хоргутунарбачыга. Политесылынай-дары материаллааһы өтүүнн өбөөбүтэ. Ол иһин таты-тыкылаара, алтарыгыттыкылаара. Байыдарга тааарын-ырааханыкы бээрээ. Ол за иһин буолуо, байыдар.

тан бирдестаре Афанадий Пруденций «Бу Михале-
вич айыылаах киби буолда. Киби актыын кириэс,
убаата актыын кириэс, ол иһин элбэх, бөрхө, өл-
гөм. Ону өһүгү сахалар сахсырдаа дьылы саба тү-
һүтүт. Бу үп-ас тиргэнэн эрэр», — диэбит.

Михаилени мелиоративнай үдэлэй дэригтантары-
гар Феефелевтар баайдарыгар-дуолларыгар олохурбуз.
Араас коммерсантартай үгүс сууманы нэс алаттаа-
быз. Холобур, олохтоох баай Т. М. Скрыбинскитай
500 солж нэс ылан барап толөөбөтөх. Атын ком-
мерсантартай ылабыт үбүн хас да ылаагыларга ту-
гэтан бнэрбит. Бастайн Чурапчыга дыдагы Петр
Бупшока (Ворбуоска) муостата суох саха баала-
рыгар олохобут. Сахалыы үчүтэйдин билэр, санаар
буолбут. Күрүүрүгэр иэтин кимнэхэ да толөөбөтөх.

Фани Монсей слесарь абит. Чурапчыга 2-3 жыл ололбут. Ол кэмгэ тимирдигэн уһанымст. Буруйун баруостан сыаптырҕа барбыт, Хас да сым буолан баран иккиһин сыылкада ыытыллар. Чурапчыга кэлэн олорон күрээри революцияны ойбооччулартан үчү хомускара.

Оюльскый Б. Е. балайда өр ололбут. Чуралчыга ололор кэмнээр дыбырчэй дыахтарын ойох ылыт. Икки сэл устата оёолору уюнна улахан дыону аа-барга, суруйарга үөрөппит. Бастакы сылыгар үөрө-ппит түөрт өбөтө Дьонуускай куоранна өртө оёкуота-ба үөрөнэ киирибиттар. Иккис сылыгар үс улахан кийини ырга 8 солк, хамнаска аабарга, суруйарга үөрөппит. Малииннэбэ, таптарга үөрөбөр үөрөппөтөх. Учулуччулаах сааһыт эбит. Улахан дыонго револю-ционнай хамсааһын түһүөнн быһааран биэрэр, баа-һынайдар бастаанньалара садаланьа диир эбит. Ки-иннэхэ улахан дыонтон Соловьев Инс. Сав., Саввин Аф. Анд., Ворисов Алексей Федот., оёолортон Ко-сти Сокольников у.д.а. аабарга, суруйарга үөрө-ммитэр. 30-40 км ыраах сиреэ тийээн куобахха сыл-дыан будтууан кэлэрэ үһү.

Вейнаральский П. И. юрист идэлэх. Халыматтан саха дьахтара көргөннээх Чураччыга кэлбит. Ыларакан дьыалаларга ардыгар сайибыллыгына суруйан биэрэр. Кини суруйан биэртинэн сир үнсүүтүн улаан бопсуруоһугар аччаадардар төлөйдөрү кыайыгара үһү.

Ежов Алексей Антонович (Саванн Өндөрүүснэ учуутала) 1908 сыллаахха пединститутка студентны сүлдүн көсө ытыллыбыт. Чурапчыга олорбут кэмтэр бастору үрэллэп, Киннэхэ 3-4 оҕо ыйга 8-тыа соли, толгоон үөрэммитэр. Кинниин бириэ дьэ-тигэр суох буолбутунан уопна биччэрдэргэ сымды-бытынан буруйдаан, сэтээтэл олохтоох инороднай быраабага илалан хаайбыт.

Цыценко Иван Трофимович (Саянн Ондорукунга учуутала) Чурапчыга сыалкажа Верхонсайтан кэлбит. Бастаан Бойтунгого биір сый Андрей Новгородов уолаттаргаи Семени уонна Андрейга, Миша Слепцову, Трифим Макарову, Уйбааныыр Соколыньковы, үөрөһүт. Олтон Чурапчыга киирэн аттакыдар дариэ-бинэлэрингар чааһынай оскуола аһан 3 сый үөрөһүт. Сыда 10 ардыгар 20-ба тийэ оҕо үөрөнэрэ үһү. Биір кэмгэ киирэххэ Михаил, Трофим, Егор Слепцовтар, Семен, Андрей Новгородовтар, Трифим Макаров, Николай уонна Сергей Слепцовтар, Никифор Пруденкай, Захар Куприянов, П. И. Оросия, П. Д. Соколыньков, И. Л. Полюв, Андрей Саянн, политехманыайдар оҕолоро Мария Бартенева, Костя Горловский, Миша Горловский үөрөһүтүтэр. Хаһа-һытар биірдии оҕоттон айга 8 солк. ылар эбит. Кини үөрөһүт оҕолоро орто үөрэххэ экзаменнарын туйгуһуу; туттаран киирэллэрэ. Хаһыма кыһа кэргэннээдэ, оуурут олордутуһан дьарыстанаара. Кэли Амма улуһуугар баран эмэ оҕолору үөрөһүт. Сэллэх марыһытан олбүтүн Чурапчыга аҕалап оҕото Васа үгүсүдү таһыгар кинтээбиттар.

Ити нурдук подитесильнайдар Чуралчыга хаал-
ларбыт үтүө үлэстэрин, нэһилиэнньэ ой-санаа өтү-
нэн сайдымытыгар үтүөлэрин тустарынан быһыта
таһытан кэпсэтибит.

Николай СОЛОВЬЕВ

ОБОЛОР ООНЫУУЛАРА
—ОЛИМПЬСКОЙ ЦИКЛИЗЭН

«Азия оюлтору» оюнчуулар сабыллар кушаригар Саха Республикатын Президеи Михаил Николаев дойдулар уонна Регионар спортивнай делегацияда оюн доккаменттарын присмичата.

Бурятия, Китай, Монголиа, Таиланд уонна оон-
ньууларга кыттыаны ылбыт атын даҕаны дойдулар
бэрэстэбинэллэрэ бэртээхэй идеяны олоххо киллэ-

рийн «Азия континентын одолдурал спортивний көрсү-
бүүлэрийн тэрийн батын ийн республика Прези-
денттер махтаншдар Ооншуулар кеттэйдихтара
Азия аян дөйдүтэлдэ оо спортивний федерациян
тэрийн шаддгын тугунан эттөөс айлдустар.

Улуу Азия континента 34-с үйб сагатаппылытыгар аан дойду аңылааһыаҥа сайдыытыгар мөдүү көдүү дүүр кууһу биэриэ. Уопшаа ону биһиги өрөлөрбүт оноруохтара. Ошон бүгүн биһиги киһилэр үөрэхтээх, эт хаан өртүбүн сайдыылаах дьон буолууларыбыз туһугар түүх кыадагы барытын толорорбүт аада диктэ

дигэйн бэлтгэгтэ Михаил Николаев. Үүний этгүн тээг «Азия одолоро» Норуоттар нисн ардыларынаа-а спортингай соннуулары олинсийскай цонлигэе — түрт сыга дигрде ыгтар тинилээх Азия дойд-данын уонна Россия регионнарыг салалаччыларыгар туһуалайыг ыгырыына бэлэнэбитин туһунан нийтлээдэ.

Y X Y

Атырдах айыы 15 күнүгэр В. Нотвицкың ордор спортивнай оюннууларын түмүктөрүнүн пресс-конференцияһа ыытта.

